

LUONTOSELVITYS TURUN HEPOKULLASSA

FM (biologi) Turkka Korvenpää
27.12.2025

Sisällys:

1. JOHDANTO	3
2. ALUEEN YLEISKUVAUS	4
3. LUONTOTYYPIT JA KASVILLISUUS	4
3.1 Menetelmät	4
3.2 Luontotyyppikuviot.....	5
4. PESIMÄLINNUSTO	15
4.1 Menetelmät	15
4.2 Tulokset ja johtopäätökset.....	16
5. LEPAKOT	17
5.1 Menetelmät	17
5.2 Tulokset ja johtopäätökset.....	17
6. LIITO-ORAVA.....	18
7. MUU LAJISTO.....	19
8. EKOLOGISET YHTEYDET	20
9. SUOSITUSTEN YHTEENVETO	20
10. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET	20

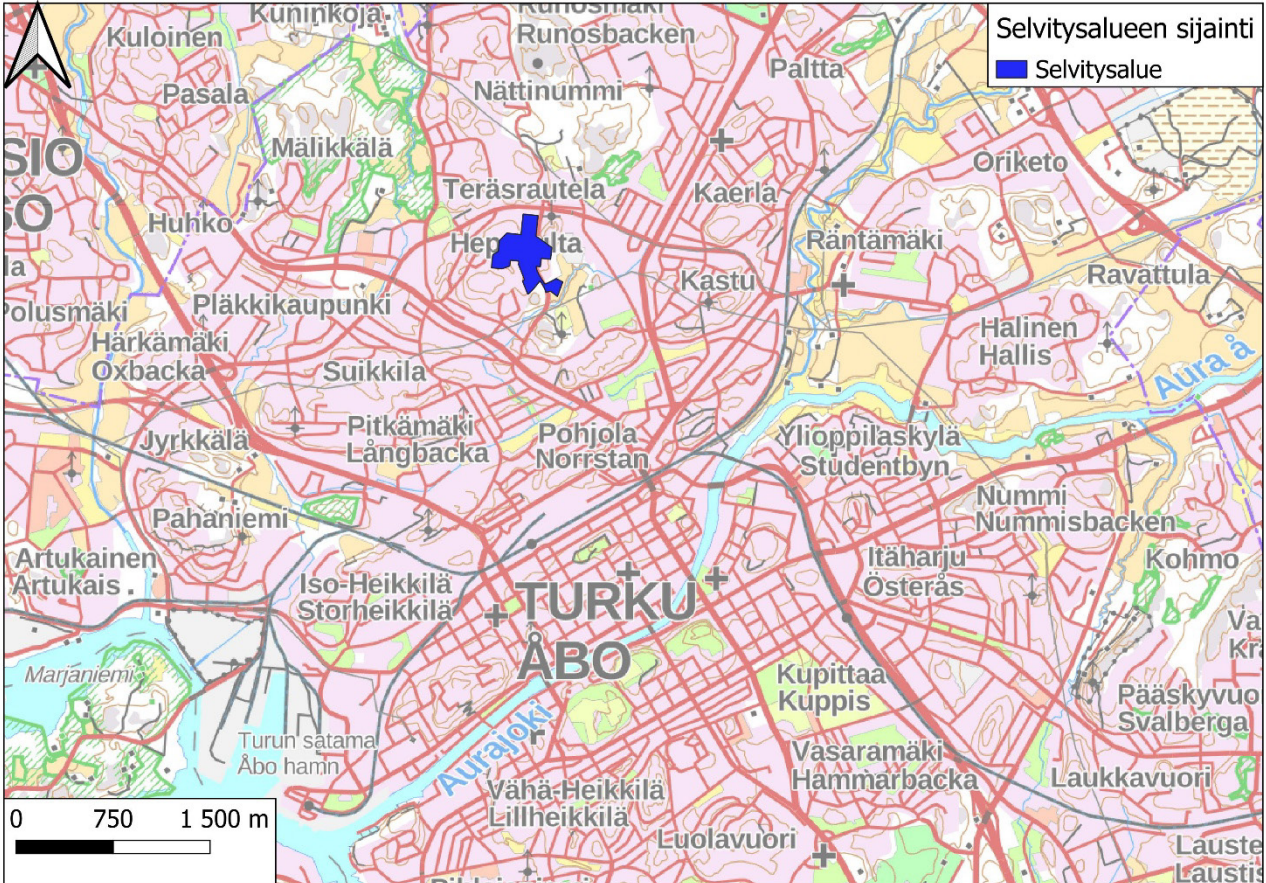
Kannen kuva: Männikköistä metsänreunaa luontotyyppikuviolla 5.

Pohjakartat ja ilmakehu: © Maanmittauslaitos 12/2025

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhenkaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602
www.envibio.net

1. JOHDANTO

Turun kaupunki tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä luontoselvityksen Hepokullan kaupunginosasta (kartta 1).

Kartta 1. Selvitysalueen sijainti.

Luontoselvityksen tarkoituksena on kartoittaa alueen luontoarvot ja arvioida niiden vaikutusta maankäyttöön. Työhön sisältyvät seuraavat osat:

- luontotyyppi- ja kasvillisuuskarttoitus
- pesimälinnustokarttoitus
- lepakkokarttoitus
- liito-oravakarttoitus
- muiden uhanalaisten, silmälläpidettävien ja EU:n direktiivilajien esiintymien selvitys
- ekologisten yhteyksien tarkastelu

Työn taustaksi hankittiin Suomen Lajitietokeskuksesta tiedot alueelta ja sen lähiympäristöstä ennestään tunnetuista lajiesiintymistä (Suomen Lajitietokeskus 2025). Selvityksen maastotyöt tehtiin kesä-elokuussa 2025. Työn suoritti FM (biologi) Turkka Korvenpää.

2. ALUEEN YLEISKUVAUS

Selvitysalue (pinta-ala noin 15 ha) sijaitsee Hepokullan kaupunginosassa (kartta 1). Alue koostuu pääosin kerrostaloalueista, mutta siihen sisältyy myös kapeita metsänreunoja sekä niityksi muuttunutta entistä peltoa Kovasojan länsipuolella.

3. LUONTOTYYPIT JA KASVILLISUUS

3.1 Menetelmät

Alueen luontotyyppikartoitus perustuu 7.6.2025, 24.6.2025, 24.7.2025 ja 28.7.2025 suoritettuihin maastokäynteihin. Kartoitettuja luontoarvoiltaan merkittäviä luontotyyppejä ovat:

- luonnonsuojelulain suojelema luontotyyppi (mukaan lukien merkittävässä määrin luonnonsuojelulain luontotyyppin ominaispiirteitä sisältävä kohde)
- metsälain erityisen tärkeä elinympäristö
- vesilain suojaama pienvesi
- METSO -kriteerit täyttävä kuvio
- uhanalaisen luontotyyppin edustava esiintymä
- muuten luontoarvoiltaan merkittävä kohde

Selvitysalueelta ei löytynyt yhtään arvokasta luontotyyppikohdetta. Kovasojan länsipuolinen niitty toimii kuitenkin viheryhteytenä, ja olisi tästä syystä hyvä jättää rakentamatta. Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kartoituksen lisäksi koko selvitysalue jaettiin 22 luontotyyppikuvioon, joista laadittiin kuvaukset. Kuvaus sisältää tietoa mm. kuvion elävästä ja kuolleesta puustosta, putkilokasvillisuudesta ja Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin luontotyyppistä (Kontula & Raunio 2018a ja b). Luontotyyppien uhanalaisuusarviointiin kuulumattomien kulttuuriluontotyyppien kohdalla käytettiin Turun kaupungin omaa luontotyyppiluokitusta. Luontotyyppien uhanalaisuudessa merkittävää on

uhanalaisuusluokan lisäksi luontotyyppin ekologinen laatu. Esimerkiksi tavanomaisena talousmetsänä käsitelty voimakkaasti harvennushakattu, tasaikäinen ja lahpuustoltaan niukka, varttunut kuiva kangasmetsä kuuluu uhanalaisluokkaan vaarantunut (uhanalainen), mutta on ekologiselta laadultaan heikko, sillä luontotyyppin tila on voimakkaasti heikentynyt, kun ihmistoiminta on perin pohjin muuttanut metsän luontaisia ominaispiirteitä. Sen sijaan ekologiselta laadultaan erinomaiset ja hyvät kohteet ovat jo tällä hetkellä luontoarvoiltaan merkittäviä. Laadultaan kohtalaiset ja heikot kohteetkin kehittyvät toki aikaa myöten paremmiksi, jos ne jätetään luonnontilaan (tai perinnebiotooppien kohdalla aloitetaan asianmukainen hoito). Luontaisesti harvinaisten luontotyyppien (kuten lähteiden ja kalkkikallioiden) ja perinnebiotooppien kohdalla asian merkitys korostuu, ja ne voivat olla luontoarvoiltaan merkittäviä laadultaan heikkoinakin.

3.2 Luontotyyppikuviot

Luontotyyppikuviot on merkitty karttoihin 2-3.

Kuva 1. Mäntymetsää luontotyyppikuviolla 1.

KUVIO 1 – VARTTUNUT HAVUPUUVALTAINEN TUORE KANGAS

Vanha tuoreen kankaan männikkö kerrostaloalueen reunalla (kuva 1). Lahopuuta ei ole, ja maasto on melko kulunutta. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti mustikkaa, kieloa ja

metsälauhaa. Kasvistoon kuuluu myös mm. sananjalka. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas on valtakunnallisesti silmälläpidettävä ja alueellisesti vaarantunut luontotyyppi. Kuvion ekologinen laatu on kohtalainen.

KUVIO 2 – KALLIOMETSÄ

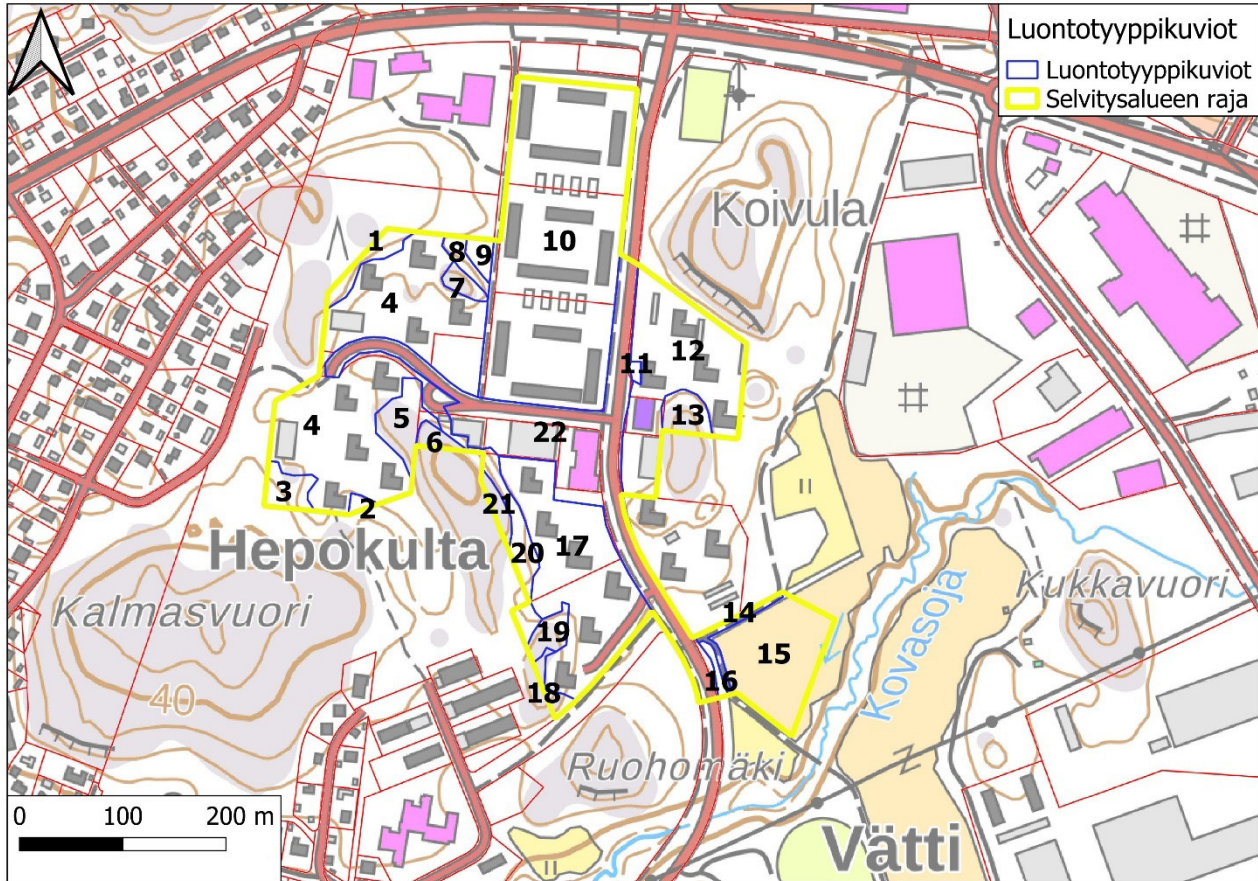
Pieni kallio, jonka reunoilla kasvaa muutama vanha mänty. Kuvion kasvistoon kuuluvat esim. kielo, metsälauha ja puolukka. Lahopuuta ei ole, ja kuvio on hieman kulunut. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi. Kuvion ekologinen laatu on heikko.

KUVIO 3 – VARTTUNUT HAVUPUUVALTAINEN TUORE KANGAS

Vanha, harva mäntymetsä, joka on rehevöitynyt (kuva 2). Puustoon kuuluu myös haapaa. Kuviolla kasvaa paljon lehtipuiden (mm. pihlaja, vaahtera ja haapa) taimia. Lahopuuta ei juuri ole. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti mustikkaa, kieloa ja puolukkaa. Kasvistoon kuuluvat myös esim. metsälauha ja metsäkastikka. Kuviolle on läjitetty puutarhajätettä. Kuvioon sisältyy pieni puustoinen kallio. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas on valtakunnallisesti silmälläpidettävä ja alueellisesti vaarantunut luontotyyppi. Kuvion ekologinen laatu on kohtalainen.

Kuva 2. Rehevöitynyttä mäntymetsää luontotyyppikuvioilla 3.

Kartta 2. Luontotyyppikuviot maastokartalla.

KUVIO 4 – KERROSTALOALUE

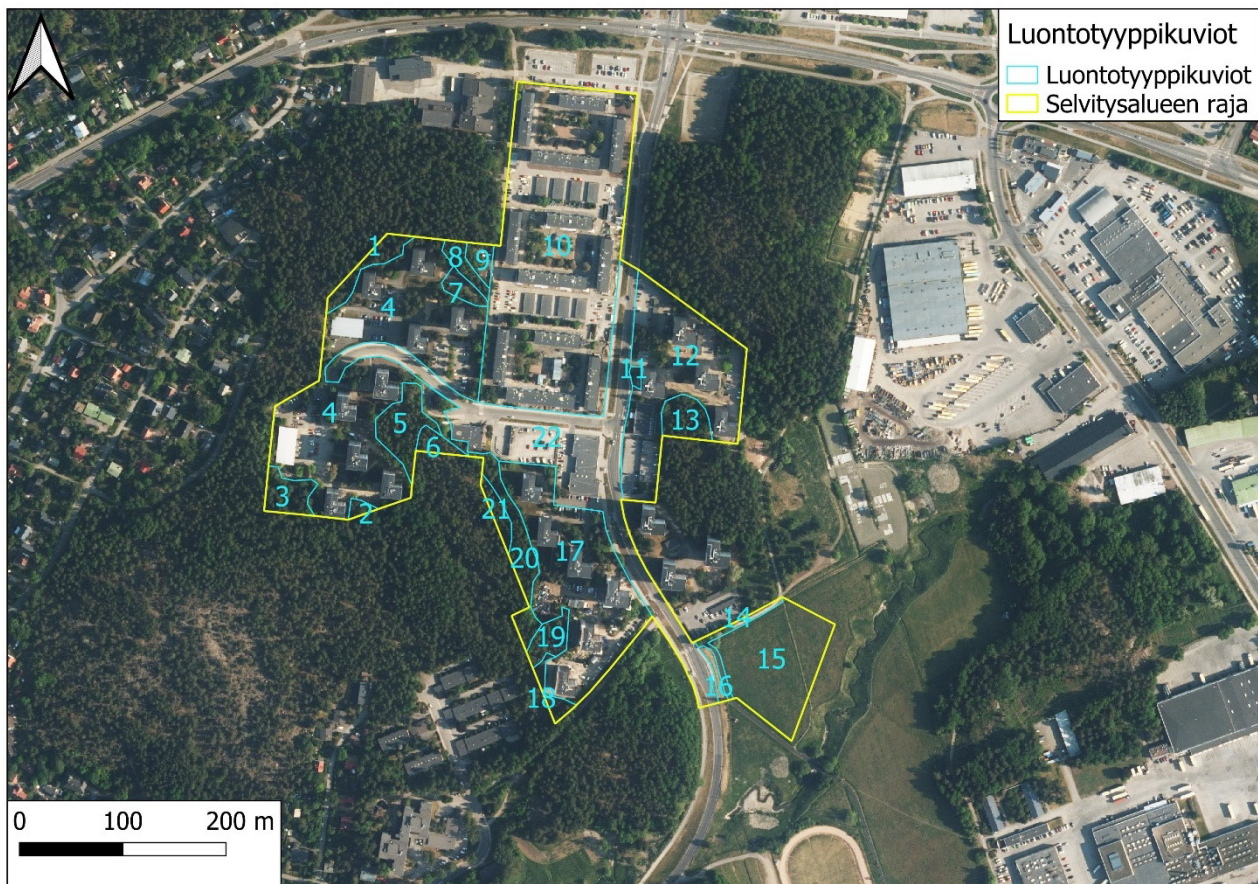
Kerrostaloja puistomaisine pihoineen, parkkipaikkoineen ja istutuksineen.

KUVIO 5 – VARTTUNUT KUIVAHKO KANGAS

Melko vanha, harvahko männikkö (kannen kuva), jonka reunoilla kasvaa muutama koivu, raita ja nuori haapa. Alarinteellä metsätyyppi muuttuu tuoreeksi kankaaksi. Lahopuuta ei ole. Metsikön reunaan on läjitetty puutarhajätettä, ja kuviolla on polkuja. Kenttäkerroksessa tavataan runsaiden mustikan, puolukan ja kielon lisäksi mm. metsäkastikkaa, metsälauhaa, kangasmaitikkaa ja kallioisilla kohdilla ahosuolaheinää. Varttunut kuivahko kangas on valtakunnallisesti vaarantunut ja alueellisesti erittäin uhanalainen luontotyyppi. Kuvio on ekologiselta laadultaan melko heikko.

KUVIO 6 – KALLIOMETSÄ

Vanhan kalliomännikön reuna, jossa ei ole lahpuuta. Maasto on voimakkaasti kulunutta. Kasvistoon kuuluvat mm. puolukka ja metsälauha. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi. Kuvio on ekologiselta laadultaan kohtalainen.

Kartta 3. Luontotyyppikuviot ilmakuvalla.

KUVIO 7 – KARU PORONJÄKÄLÄ-SAMMALKALLIO

Voimakkaasti kulunut pieni kallio (kuva 3), jonka reunoilla kasvaa vähän mäntyjä, vanha koivu sekä jokunen kataja ja pihlaja. Lahpuuta ei ole. Kasvistoon kuuluvat runsaan ahosuolaheinän lisäksi esim. kalliokielo, metsälauha, kielo ja lampaannata. Karu poronjäkälä-sammalkallio on valtakunnallisesti säilyvä ja alueellisesti silmälläpidettävä luontotyyppi. Kuvion ekologinen laatu on heikko.

Kuva 3. Karu pieni kallio (luontotyyppikuvio 7).

Kuva 4. Männikköä luontotyyppikuviolla 8.

KUVIO 8 – VARTTUNUT HAVUPUUVALTAINEN LEHTOMAINEN KANGAS

Vanha, harvahko männikkö (kuva 4), jossa kasvaa melko kookas tammi ja muutamia suhteellisen isoja haapoja sekä nuori vaahtera. Kuvion itäreuna on ajoittain märkä, sillä viereinen täyttömaa-alue patoaa veden virtausta. Lahopuuta ei ole. Runsaan sananjalan lisäksi kuviolla kasvaa mm. metsäkastikkaa, kielloa, mustikkaa ja lillukkaa. Kuviolla on polku. Varttunut havupuuvaltainen lehtomainen kangas on silmälläpidettävä luontotyyppi. Kuvio on ekologiselta laadultaan melko heikko.

KUVIO 9 – AVOIN RUDERAATTIYHDYSKUNTA

Rikkaruohostoinen ruderaatti paikalle läjitetyllä maalla (kuva 5). Rehevään kasvistoon kuuluvat mm. pietaryrtti, vuohenkello, keltamaite, seittitakiainen, peltosaunio, kyläkarhiainen, valkoailakki ja puna-ailakki. Länsireunalla kasvaa muutama mänty ja haapa. Paikka ei sovi juurilasisiivelle, koska kasvillisuus on korkeaa ja tiheää ja maa savea.

Kuva 5. Ruderaattikasvillisuutta luontotyyppikuviolla 9.

KUVIO 10 – KERROSTALOALUE

Kerrostaloja puistomaisine pihoineen, laajoine asfaltoituine parkkipaikkoinen ja istutuksineen (kuva 6).

Kuva 6. Kerrostaloaluetta.

KUVIO 11 – KARU PORONJÄKÄLÄ-SAMMALKALLIO

Karu, mutta vähän rehevöitynyt, pieni kallio jalkakäytävän reunassa. Kallion reunoilla on muutama mänty, pihlaja ja nuori haapa. Kallio on hieman kulunut. Kasvistoon kuuluvat esim. keltamaksaruoho, isomaksaruoho, kalliokielo ja mäkitervakko sekä kiiltotuhkapensas. Karu poronjäkälä-sammalkallio on valtakunnallisesti säilyvä ja alueellisesti silmälläpidettävä luontotyyppi. Kuvion ekologinen laatu on kohtalainen.

KUVIO 12 – KERROSTALOALUE

Kerrostaloja puistomaisine pihoineen, asfaltoituine parkkipaikkoinen ja istutuksineen.

KUVIO 13 – KALLIOMETSÄ

Melko vanha kalliomännikkö, jonka ilmeisesti louhitulla itäreunalla kasvaa muutamia haapoja. Lahopuuta ei ole. Maasto ei ole juuri kulunut. Kenttäkerroksessa tavataan runsaiden kielon, metsälauhan ja puolukan lisäksi mm. kalliokieloa. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi. Kuvion ekologinen laatu on kohtalainen.

KUVIO 14 – KASVITON ALUE

Sorapintainen kevyen liikenteen väylä.

Kuva 7. Entiselle pellolle kehittynyttä niittyä Kovasojan länsipuolella.

KUVIO 15 – TUORE HEINÄNIIITTY

Entiselle pellolle kehittynyt tuore heinäniitty (kuva 7), jossa kasvaa runsaasti nurmipuntarpäätä, nurmiraiheinää, alsikeapilaa ja niittynätkelmää. Lisäksi kasvistoon kuuluvat mm. hiirenvirna, koiranputki, harakankello, mäkivirvilä ja keltakukkainen matara, jota kasvaa kuvion halkaisevan polun ja kevyen liikenteen väylän varrella. Mataroissa on

risteytymän piirteitä, joten kyseessä ei liene lajipuhdas keltamatara vaan paimen- ja keltamataran risteytymä. Kuvio toimii viheryhteytenä, ja olisi tästä syystä hyvä jättää rakentamatta.

KUVIO 16 – AVOIN TIENVARSI

Rehevää joutomaaniittykasvillisuutta kasvava kaistale tien reunassa.

KUVIO 17 – KERROSTALOALUE

Kerrostaloja puistomaisine pihoineen, asfaltoituine parkkipaikkoineen ja istutuksineen.

KUVIO 18 – KARU PORONJÄKÄLÄ-SAMMALKALLIO

Hyvin kulunut, rehevöitynyt kallio, jonka päälle on ilmeisesti paikoin läjitetty maata. Kasvistoon kuuluvat mm. haisukurjenpolvi, ahosuolaheinä, kaukasianmaksaruoho (viljelyjäänne / -karkulainen), kallioimarre, keltamaksaruoho ja kanadankoiransilmä (haitallinen vieraslaji). Karu poronjäkälä-sammalkallio on valtakunnallisesti säilyvä ja alueellisesti silmälläpidettävä luontotyyppi. Kuvion ekologinen laatu on heikko.

Kuva 8. Kallioista männikköä luontotyyppikuviolla 19.

KUVIO 19 – KALLIOMETSÄ

Melko vanha kalliomännikkö (kuva 8), jossa kasvaa myös pieniä pihlajia ja männyn taimia. Lahopuuta ei ole, ja maasto on hieman kulunutta. Kasvistoon kuuluvat runsaiden metsälauhan ja puolukan ohella mm. kiiltotuhkapensas ja kanerva. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi. Kuvion ekologinen laatu on heikko.

KUVIO 20 – VARTTUNUT HAVUPUUVALTAINEN TUORE KANGAS

Selvästi kulttuurivaikutteinen, melko vanha ja tiheähkö mäntymetsä (kuva 9), jossa kasvaa myös vähän koivua ja haapaa. Ylärinteellä on paikoin vähän kivenlohkareita. Metsässä on kelo ja polkuja. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti kieloa, sananjalkaa ja mustikkaa. Kasvistoon kuuluvat myös mm. vuohenputki, terttuselja (haitallinen vieraslaji), rusopajuangervo sekä metsäkastikka. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas on valtakunnallisesti silmälläpidettävä ja alueellisesti vaarantunut luontotyyppi. Kuvion ekologinen laatu on kohtalainen.

Kuva 9. Mäntymetsää luontotyyppikuviolla 20.

KUVIO 21 – KALLIOMETSÄ

Melko vanha kalliomännikkö, jossa ei ole juuri lahoppuuta. Kalliota on kauan sitten paikoin louhittu, ja lohcareiden välissä on lepakoiden päiväpiiloiksi sopivia rakoja. Kuviolla on polkuja, ja maasto on melko voimakkaasti kulunutta. Kasvistoon kuuluvat runsaiden puolukan ja metsälauhan lisäksi mm. kanerva ja variksenmarja.

KUVIO 22 – KASVITON ALUE

Katuja, kevyen liikenteen väyliä ja liiketiloja asvaltoituine parkkipaikkoineen. Kuvioon sisältyy myös nurmikkopientareita katujen ja kevyen liikenteen väylien välissä.

4. PESIMÄLINNUSTO

4.1 Menetelmät

Pesimälinnustoa kartoitettiin kahdella kartoituslaskentakerralla kesäkuussa (taulukko 1). Sää oli molempina kartoitusaamuina linnustokartoitukselle suotuisa. Lisäksi linnustoa havainnoitiin muun maastotyön ohessa. Käytössä olivat myös Suomen Lajitietokeskuksen aineistot.

Kartoituslaskennassa selvitysalue käveltiin niin tiheästi läpi, että ainakin kaikki laulavat lintuyksilöt voitiin kohtuullisella varmuudella havaita. Apuvälineinä käytettiin kiikaria, GPS-laitetta sekä etukäteen tulostettuja suurimittakaavaisia karttoja. Kaikki havaitut lintuyksilöt merkittiin tulostetuille paperikartoille ja samalla merkittiin muistiin tieto lajista, sukupuolesta (jos mahdollista määrittää kiikarilla), yksilömäärästä ja käyttäytymisestä (laulava koiras, poikasille ruokaa kuljettava emo, varoitteleva lintu, pari ym.). Selvästi yli lentävät linnut jätettiin huomioimatta, mutta alle 50 metrin päässä selvitysalueen rajan ulkopuolella paikallisina havaitut yksilöt merkittiin muistiin, sillä niiden reviiri sijoittuu suurella todennäköisyydellä osittain selvitysalueelle.

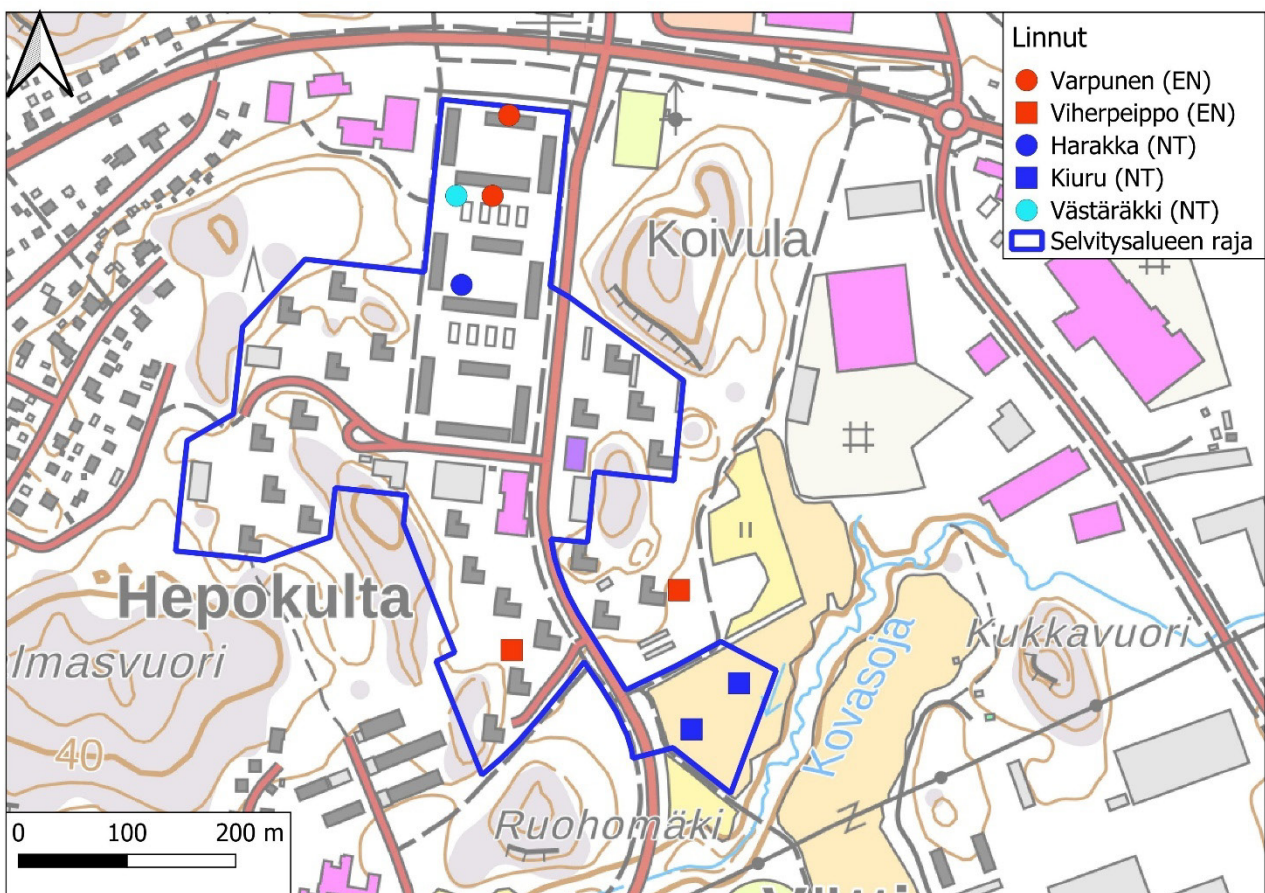
Taulukko 1. Lintulaskentapäivät, laskenta-ajat ja säätila.

Päivä	Laskenta-aika	Sää
7.6.2025	7.35-8.06	Lämpötila +13 °C → +14 °C, tuuli 4-5 m/s, pilvisuus 1/8 → 4/8
24.6.2025	7.27-8.00	Lämpötila +14 °C, tuuli 3 m/s, pilvisuus 8/8

Tehdyt lintuhavainnot vietiin paperikartoilta paikkatieto-ohjelmistoon erotellen eri laskentakertojen havainnot toisistaan. Reviiriksi tulkittiin kaikki havainnot laulavista koiraista, pesistä, ruokaa kuljettavista emoista, varoittelevista linnuista sekä muista paikallisina sopivassa pesimäympäristössä havaituista linnuista. Jo yhdellä laskentakerralla saatu havainto tulkittiin reviiriksi. Lähellä toisistaan tehtyjen eri laskentakertojen havaintojen tulkittiin tarkoittavan samaa reviiriä. Samaksi reviiriksi tulkittujen havaintojen välinen maksimietäisyys vaihteli hieman lajeittain, mutta nyrkkisääntönä voidaan pitää noin paria sataa metriä, jota kauempana toisistaan eri laskentapäivinä tehdyt havainnot tulkittiin eri reviireiksi. Käytännössä tulkinta oli pääosin yksiselitteistä.

4.2 Tulokset ja johtopäätökset

Selvitysalueella ja sen välittömässä lähiympäristössä tulkittiin pesivän kaikkiaan 18 lintulajia. Nämä lajit ovat harakka (silmläpidettävä), harmaasieppo, hemppo, kirjosieppo, kiuru (silmläpidettävä), mustapääkerttu, mustarastas, pajulintu, peippo, punakylkirastas, räkättirastas, sepelkyyhky, sinitäinen, talitiainen, tikli, varpunen (erittäin uhanalainen), viherpeippo (erittäin uhanalainen) ja västäräkki (silmläpidettävä).

Kartta 4. Huomionarvoisten lintujen reviirit. (EN=erittäin uhanalainen, NT=silmläpidettävä)

Pesimälinnusto on tavanomaista ja kaupunkialueelle tyypillistä, mutta siihen kuuluu kuitenkin muutamia huomionarvoisia lajeja (kartta 4). Kerrostaloalueen pohjoisosassa pesii varpusia, västäräkki ja harakka. Alueen eteläosan kerrostaloalueelta löytyi kaksi viherpeipon reviiriä, ja kiurulla oli kaksi reviiriä Kivasojan länsipuolen niityllä. Näistä lajeista nykyisin harvalukuisin on varpunen, joka on voimakkaasti taantunut. Se hyötyy mm. tiheistä pensasaidoista, joita varpuset voivat käyttää suojapaikkoinaan. Muut em. lajit ovat edelleen yleisiä.

Pesimälinnustoon perustuvia maankäyttösuosituksia ei ole tarpeen esittää.

5. LEPAKOT

5.1 Menetelmät

Kaikki Suomessa esiintyvät lepakkolajit sisältyvät EU:n luontodirektiivin IV-liitteeseen, joten niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty.

Taulukko 2. Lepakkokartoitusajat ja säätila.

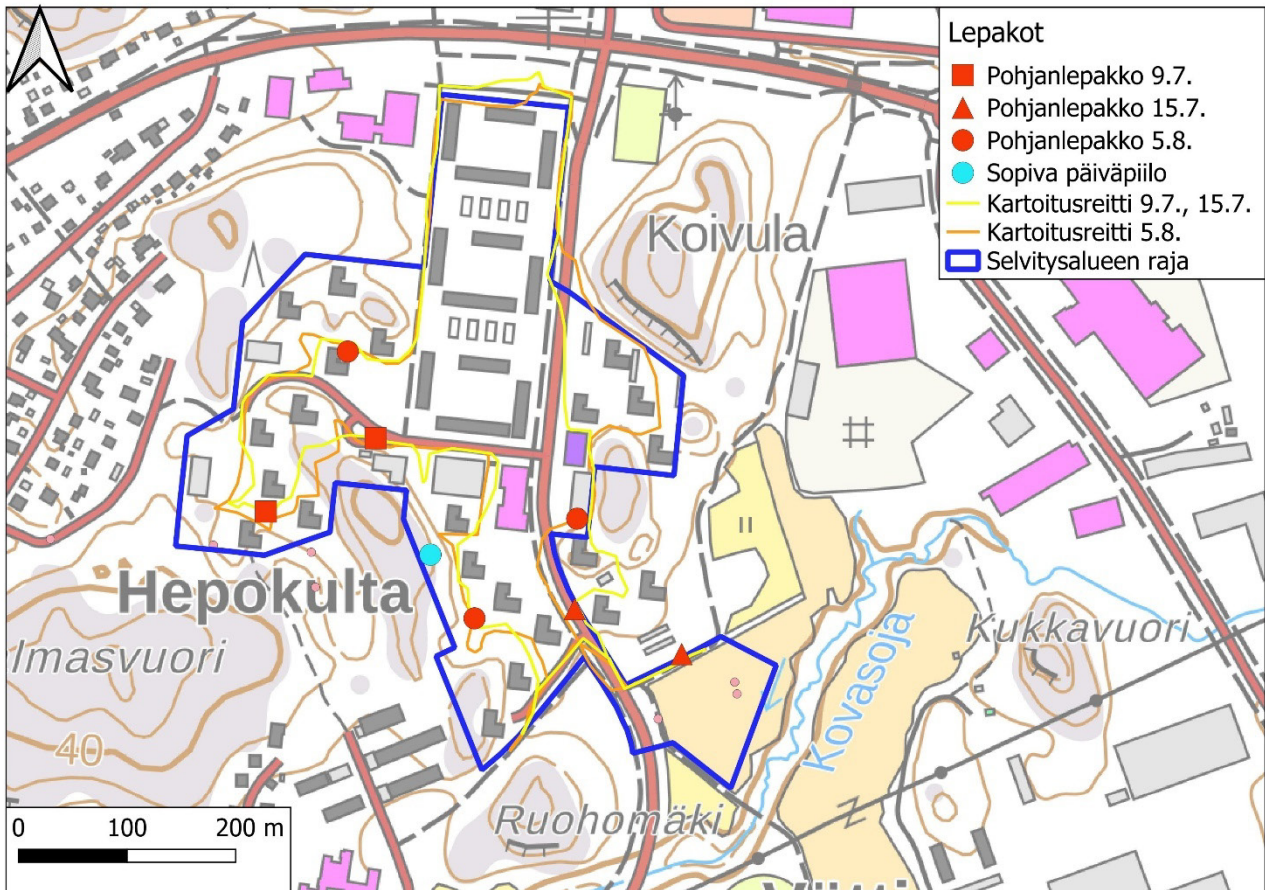
Päivä	Havainnointiaika	Sää
9.7.2025	1.33-2.03	Lämpötila +10 °C, tuuli 2 m/s, pilvisuus 0/8
15.7.2025	0.57-1.29	Lämpötila +19 °C, tuuli 1 m/s, pilvisuus 0/8
5.8.2025	23.23-23.57	Lämpötila +18 °C, tuuli 4 m/s, pilvisuus 0/8

Lepakkoja havainnoitiin detektorilla (Echo Meter Touch 2 Pro) kolmena yönä (taulukko 2) kävellen karttaan 5 merkityt reitit. Säätila oli kaikkina kartoitusöinä työhön hyvin sopiva. Havaittujen lepakkojen sijainti kirjattiin muistiin ja laji määritettiin. Luontoselvityksen muiden osatöiden yhteydessä etsittiin puolestaan maakellareita ja kolopuita sekä muita lepakoiden päiväpiiloiksi, lisääntymispaikoiksi ja talvehtimispaikoiksi sopivia kohteita.

5.2 Tulokset ja johtopäätökset

Kullakin kartoituskerralla havaittiin kahdesta kolmeen pohjanlepakkoa (kartta 5). Havainnot keskittyivät alueen puustoisempiin osiin, sillä lepakot karttavat laajoja avoimia alueita. Pohjanlepakko on yleinen kaupunkialueillakin. Se saalistaa mielellään mm. puistoissa ja puutarhoissa. Selvitysalueen länsireunan metsikössä on aikoinaan tehdyn kallion louhinnan yhteydessä syntyneitä lohkareita, joiden väleissä on lepakoiden päiväpiiloiksi sopivia rakoja.

Lepakkohavainnointia kertyi niin vähän, ettei alueella tulkittu olevan lepakoille keskimääräistä suurempaa merkitystä, eikä maankäytössä huomioitavia lepakkoalueita siten rajattu. Karttaan 5 merkityt kivenlohkareet tulisi kuitenkin säästää lepakoille sopivina piilopaikkoina.

Kartta 5. Lepakkohavainnot, kartoitusreitit ja päiväpiiloksi sopivat lohkareet.

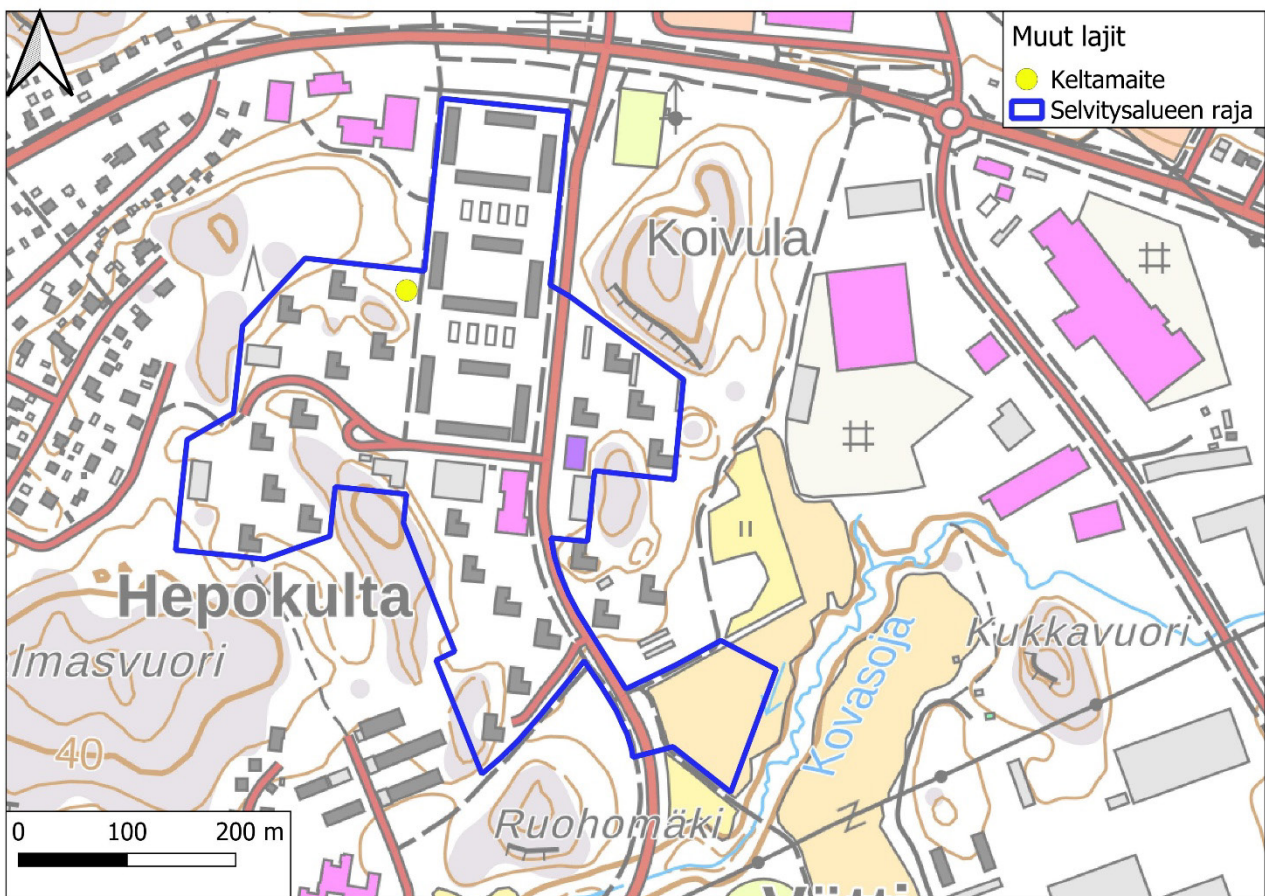
6. LIITO-ORAVA

Liito-orava sisältyy EU:n luontodirektiivin IV-liitteeseen, ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty. Liito-orava suosii varttuneita ja tiheitä kuusivaltaisia sekametsiä, joissa kasvaa haapoja ja muita lehtipuita. Se pesii tavallisimmin puiden koloissa, mutta kelpuuttaa myös pönttöjä. Liito-oravan paras kartoitusaika on keväällä, jolloin sen keltaisia papanoita voi löytää pesä- ja ruokailupuiden alta.

Selvitysalue sisältyy Turun mantereen puoleisen alueen liito-oravakartoituksen vuoden 2023 kartoitusalueeseen. Alueella ei tuolloin todettu kasvavan liito-oravalle sopivaa metsää (Korvenpää 2024), eikä lajista ole sieltä aiempia havaintoja (Suomen Lajitietokeskus 2025).

7. MUU LAJISTO

Selvitysalueella ei ole viitasammakon (EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji) kutupaikoiksi sopivia pienvesiä.

Kartta 6. Keltamaite.

Luontotyyppikuviolla 8 kasvaa keltamaitetta (kartta 6), jonka maanalaisia osia erityisesti suojeltavan ja vaarantuneen juurilasisiiven toukka käyttää ravintokasvinaan. Kasvupaikan maaperä on kuitenkin savista täyttömaata, eikä sovellu siten lajin toukalle. Lisäksi kasvillisuus on rehevää ja tiheää.

Selvitysalueella ei ole merkittävää vieraskasvilajiongelmia. Siellä kasvaa yksittäisiä terttuseljoja ja kiiltotuhkapensaita. Lisäksi alueelta löytyi rusopajuangervo ja kanadankoiransilmää. Komealupiinia on vähän. Vieraslajikasvien torjunta ei ole erityisen kiireellistä, eivätkä vieraslajit uhkaa arvokkaita luontotyyppisiä tai huomionarvoista kasvustoa. Vieraslajien poisto on toki aina toivottavaa.

8. EKOLOGISET YHTEYDET

Selvitysalue sijaitsee kaupunkirakenteen sisällä, ja sieltä on yleisesti ottaen heikot ekologiset yhteydet ympäristöön. Kovasojan varsi niittyineen toimii kuitenkin mm. Vätin Pirunmäen metsikön ja Ruohomäen metsikön sekä pohjoisempana sijaitsevien metsiköiden välisenä viheryhteytenä, joten tämä niitty (selvitysalueella siihen kuuluu luontotyyppikuvio 15) olisi hyvä säästää rakentamiselta. Selvitysalueen pohjoisosan kerrostalojen pihoilta voisi istuttaa nykyistä enemmän puita.

9. SUOSITUSTEN YHTEENVETO

Selvitysalueen länsireunalla sijaitsevat kivenlohkareet (merkitty karttaan 5) tulisi säästää, sillä niiden väleissä on lepakoille sopivia päiväpiilopaikkoja. Kovasojan varsi niittyineen toimii mm. Vätin Pirunmäen metsikön ja Ruohomäen metsikön sekä pohjoisempana sijaitsevien metsiköiden välisenä viheryhteytenä, joten tämä niitty (selvitysalueella siihen kuuluu luontotyyppikuvio 15) olisi hyvä säästää rakentamiselta. Selvitysalueen pohjoisosan kerrostalojen pihoilta voisi istuttaa nykyistä enemmän puita.

10. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET

Ahopelto, L., Lundgren, L., Kostianen, A., Peltola, K., Laita, A., Mäkelä, A., Väänänen, M., Perätie, T. & Ruohomäki, A. 2021. Liito-oravan huomioiminen kaupunkisuunnittelussa. Hyvien käytäntöjen opas. Metsähallitus, Espoon kaupunki, Jyväskylän kaupunki ja Kuopion kaupunki. 108 s.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

- Keskinen, H.-L., Raunio, A., Forss, S., Kartano, L., Karttunen, K., Kokko, A., Kontula, T., Koskela, K., Mäkelä, K., Pykälä, J., Rytteri, T. & Väänänen, M. 2024. Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje, luonnos 15.5.2024. 281 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018a. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018b. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Korvenpää, T. 2024. Turun mantereen puoleisen alueen liito-oravaselvitys: osa-alue I. Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy. 34 s.
- Lindholm, T. & Tuominen, S. 1993. Metsien puuston luonnontilaisuuden arviointi. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja A 3. 40 s.
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023. 374 s.
- Nieminen, M. 2017. Liito-orava (*Pteromys volans* Linnaeus, 1758). - Julkaisussa: Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.). Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt, s. 48-55. Suomen ympäristö 1/2017.
- Sulkava, R. 2024. Lisääntymis- ja levähdyspaikan määrittelyn laillisuusperusteet liito-oravakartoituksissa ja niiden tulkinnessa. Suomen luonnonsuojeluliitto ry. Liito-orava LIFE-julkaisuja. 14 s.
- Suomen Lajitietokeskus 2025. <http://tun.fi/HR.48>, <http://tun.fi/HR.175>, <http://tun.fi/HR.200>, <http://tun.fi/HR.429>, <http://tun.fi/HR.447>, <http://tun.fi/HR.1747>, <http://tun.fi/HR.2731>, <http://tun.fi/HR.3211>, <http://tun.fi/HR.3691> (haettu 5.8.2025).
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.
- Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus (2021). Suomen lajien alueellinen uhanalaisuusarviointi 2020. <https://www.ymparisto.fi/punainenlista>